

בש"פ 5559/15 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5559/15

לפני: כבוד המשנה לנשיאה א' רובינשטיין

המערער: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בשם המערער: עו"ד אסף לוי

החלטה

א. בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופט א' חזק) בעמ"י 28800-08-15 מיום 14.8.15, במסגרתה נתקבל ערר על החלטת בית משפט השלום באילת (השופטת מ' וולפסון) מיום 13.8.15, והוחלט להותיר את המבקש במעצר עד ליום 16.8.15 לצורך בדיקה פסיכיאטרית. המבקש עותר להשיב על כנה את החלטת בית משפט השלום ולשחררו.

רקע והליכים קודמים

ב. המבקש מתגורר בבית ישרוטל שבעיר אילת, ביום 12.8.15 נקראה המשטרה למקום, וזאת על-ידי עד ראיה אשר ראהו מתפרע מחוץ לקיוסק אשר בבניין, כשהוא מחזיק בסכין וצועק שגנבו את כספו. על פי עדות השוטרים שהגיעו למקום, למבקש היו שני סכינים בחדרו, וכאשר ניסו לעצרו, ניסה להגיע אל אחד הסכינים תוך שימוש בכוח, ועל המשטרה היה להפעיל כוח כדי לעצרו.

ג. בדיון שהתקיים עוד באותו יום בבית משפט השלום באילת, ביקשה המשטרה את הארכת מעצרו של המבקש, וזאת כדי להשלים את החקירה, ולהביאו לבדיקה פסיכיאטרית. זאת, בין היתר, בשל התשובות התמוהות שסיפק המבקש בחקירתו. בא-כוח המבקש גרס בדיון, בין השאר, כי חרף העובדה ששפת אמו של המבקש היא אנגלית, חקירתו נוהלה בעברית, והדבר עשוי להסביר את התשובות המוזרות שענה. בסופו של יום החליט בית משפט השלום להאריך את מעצרו של המבקש עד ליום 13.8.15 וזאת הן כדי לאפשר למשטרה להשלים את החקירה, ובעיקר כדי שייחקר בשנית באמצעות מתורגמן לשפה האנגלית, וכן כדי להביאו בפני רופא בית המעצר אשר יבחן האם זקוק הוא לבדיקה פסיכיאטרית. כן ציין בית משפט השלום כי אין סיבה לחשוד בדו"ח השוטרים והמאבטח, ולכן ישנו גם חשד של ממש למסוכנות של המבקש.

ד. ביום 13.8.15 הוגשה לבית משפט השלום בקשה מעצר נוספת ל-24 שעות, וזאת כדי להביא את המבקש לבדיקה פסיכיאטרית, לאחר שרופא בית המעצר המליץ על כך. בית המשפט דחה בקשה זו, וקבע שכדי להאריך מעצרו של חשוד צריכה להיות עילה, מה שנעדר בענייננו, וזאת חרף העובדה - כפי שציין בית המשפט - שאכן נראה כי המבקש זקוק לעזרה.

ה. על החלטה זו הגישה המדינה ערר לבית המשפט המחוזי בבאר שבע, וזו נדונה היום - 14.8.15. בבקשה נטען, כי בית משפט השלום התעלם בהחלטתו מעילת המסוכנות הנשקפת מן המבקש ומתוצאות בדיקת הרופא בבית המעצר, אשר קבע כי יש להעבירו לבדיקה פסיכיאטרית. כן נטען, כי שגה בית המשפט כאשר לא הורה לפחות לשחרר את המבקש בתנאים הולמים. בית המשפט המחוזי קבע, כי אכן ככלל, כשנשלמת חקירת עצור ואין מוגשת בקשה להארכת מעצרו לצורך הגשת כתב אישום לפי סעיף 17 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996 (חוק המעצרים), לא ניתן להאריך מעצרו של חשוד, אף לא לשם עריכת בדיקה פסיכיאטרית. אולם נקבע, כי בענייננו מדובר במקרה חריג ביותר, בו לא היה סיפק בידי המשטרה להגיש בקשה, וישנה המלצת רופא לפיה יופנה המבקש לבדיקה פסיכיאטרית. לפיכך, הוחלט להאריך את מעצרו של המבקש עד ליום 16.8.15 בשעה 12:00.

הבקשה הנוכחית

ו. בבקשה נטען, כי שגה בית המשפט המחוזי כאשר לא איזן כראוי את מכלול השיקולים הרלבנטיים והורה על מעצרו של המבקש עד 16.8.15. המבקש טוען כי בית המשפט לא נתן משקל מספק לעובדה, שהמשטרה סיימה את חקירתה ולא הוגשה בקשה לפי סעיף 17 לחוק המעצרים. כן הודגש, כי שליחה לבדיקה פסיכיאטרית אינה נחשבת לפעולת חקירה לפי סעיף 13 לחוק המעצרים, ולכן אינה יכולה להצדיק את המשך מעצרו. כן נטען, כי אין דבר במקרה שלפנינו ההופך אותו לחריג, וכי מדובר באדם נעדר עבר פלילי.

הכרעה

ז. כידוע נשקלת בקשת רשות ערר על "מעצר ימים" במשורה, ולא זה המקום והזמן - ביום שישי בשעה קרובה ל-15:00 - כדי להאריך בכך. הגם שאוכל להבין מדוע הוגשה הבקשה במישור המשפטי, שכן גם בית המשפט המחוזי הסכים כי מדובר בנסיבה חריגה ובמבון שנוצר נוכח העובדה שהתביעה לא הגישה בקשה לפי סעיף 17(ד) לחוק המעצרים - אין בידי להיעתר לבקשה. הנימוק כפול - משפטי ומעשי. במישור המשפטי המלצת הרופא במעצר (שלא

ראייתיה אך היא עולה הן מהחלטת בית המשפט המחוזי והן מהחלטת בית משפט השלום) לבדיקה פסיכיאטרית כרוכה בשלום הציבור, וביום 13.8.15 ציין בית משפט השלום חשד למסוכנות, שאין להתעלם ממנו. בית המשפט המחוזי ראה אמנם את הנושא כחריג שבחריג, אך ככל הנראה ראה בנסיבות כאחריותו לשלום הציבור לאפשר את הבדיקה הפסיכיאטרית. אינני מקל איפוא ראש בטיעוני הסניגור המלומד, אולם די בכך בנסיבות המיוחדות שלא להיעתר לבקשה. אך לכך מצטרף טעם מעשי. לא ראיתי בהכרעת בית משפט השלום תנאים מגבילים לשמירה על שלום הציבור; ובנסיבות לאו מילתא זוטרתא היא. כבר נזכרה השעה בה אנו מצויים, לא הרחק מן השבת - אין לאמיתו של דבר דרך מעשית לקבלת תגובת המדינה ומכל מקום לקיום דיון של ממש בדרך זו או אחרת, כך שגם אילו סברתי כי יש עילת ערר בגלגול שלישי - ובנסיבות חוששני שלא זה המצב - ומבלי להקל ראש אף במעצר גם עד יום א', איני נעתר לבקשה. אוסיף, כיון שאנו מצויים בחודש החופשות, כי על התביעה ושב"ס לעשות כל מאמץ כי אכן תקוים הבדיקה הפסיכיאטרית ותוגש לבית המשפט ביום א' בשעה 12:00 חוות דעת ולוא גם ראשונית, כדי שלא יגרר המעצר ללא צורך (בלא שאטע מסמרות כמובן), רק כיון שפסיכיאטר מצוי בחופשה או כיוצא בזה; וכמובן איני חושד שכך הדבר, אך מה שאין צורך לאמרו, כדאי לפעמים לאמרו, כדי להבטיח תקינות ומידתיות.

ח. כאמור, בנתון להערה האמורה איני נעתר לבקשה.

ניתנה היום, כ"ט באב התשע"ה (14.8.2015).

המשנה לנשיאה
